No. 1127 Zaterdag 29 Juli 1905. 22ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaaí

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 28 Juli.

Waarom geen Landbouw in onze Kolonie?

II.

Wanneer vriend en vijand in onze koloniale landbouwkwestie meer in de *irenische* richting werkten, d. w. z. meer toenadering zochten, meer trachten tot een vergelijk te komen, en zich met elkander te verzoenen, dan zou er van weerszijden minder met groote woorden geschermd, zou men zich minder aan overdrijving schuldig maken, zouden er niet zooveel onbewezen stellingen worden opgezet.

Men verliest te veel uit het oog, dat onze landbouwkwestie *voor het meerendeel* der bevolking een levenskwestie is, die met een koel verstand en vooral met gematigdheid moet worden opgelost.

Bij een eerste schifting van stellige waarheden van onbewezen (of onbewijsbare?) beweringen geloof ik bij de eerste vraag naar *de mogelijkheid van den landbouw in onze kolonie*, zonder vrees voor gegronde tegenspraak gerust te kunnen zeggen, dat noch de pessimisten bij hun ontkennend antwoord, aan een algeheele *absolute onmogelijkheid* van *elken* landbouw in onze kolonie denken (niettegenstaande de gebezigde uitdrukkingen het menigmaal zouden doen gelooven),— evenmin geloof ik, dat zij, die meer optimistisch gestemd zijn, zoo ver gaan, dat zij die *mogelijkheid* als identiek met *gemakkelijkheid* beschouwen. Meer dan anderen, zijn juist zij, die van den landbouw leven, zich bewust van de groote moeilijkheden en teleurstellingen aan hun bedrijf verbonden. De waarheid ligt als altijd in het midden. Bij een gematigd pleidooi zal men feitelijk hierin met elkander overeenstemmen, dat het landbouwbedrijf op onze benedenwindsche eilanden op groote moeielijkheden stuit, met veel opofferingen gepaard gaat. Ter eener zijde echter ziet men die bezwaren breed uitmeten, is men van oordeel dat de voordeelen, die de landbouw afwerpt, niet tegen de geldelijke offers opwegen. Ter andere zijde houdt men staande, dat door samenwerking, door inspanning van alle krachten, ten koste van alle krachten, ten koste van geldelijke offers die bezwaren zijn te boven te komen.

Ook hier weder zijn overdrijving en gebrek aan zaakkennis onbetrouwbare gidsen.

Het wil mij vóórkomen, dat zij, wier bestaan minder van den landbouw afhankelijk is, en dus gelijk bijna van zelf spreekt, behoudens enkele uitzonderingen, zich minder in landbouwtoestanden hebben ingewerkt, zich (vooral in onze kolonie) een geheel verkeerd denkbeeld vormen van het landbouwbedrijf.

Landbouw kan niet met handel en nijverheid op één lijn gesteld worden, laat zich niet met beiden vergelijken. De winsten behaald door de beide laatsten, zijn van een geheel anderen aard, en op geheel andere wijze verkregen, dan de voordeelen, aan den grond ontwoekerd. „In den handel vertegenwoordigen soms duizend gulden van heden reeds twaalf honderd gulden op den dag van morgen. Steekt de boer zijn geld in zijn bedrijf, dan gaan er altijd maanden, soms jaren voorbij, alvorens hij hiervan de vruchten plukt. Het geld, besteed voor den aankoop van zaden en kunstmest-stoffen, uitbetaald aan arbeidsloonen wordt eerst rentegevend bij den oogst der gewassen. Het geld, ten koste gelegd aan omheining, aan damaanleg enz. tot verbetering zijner landerijen, blijft nog langer renteloos. De sommen, uitgegeven aan gereedschappen en werktuigen bij den landbouw benoodigd, leveren in het geheel geen voordeelen, die tastbaar zijn in klinkende munt.

En nu veronderstel ik nog, dat die kostbare uitgaven in den zaai- en planttijd, door een ruimen oogst vergoed worden. Heeft de landbouwer zijn noodzakelijke voorbereidende werkzaamheden verricht, dan moet hij verder alles aan de grillige wisselvalligheden en de luimige nukken van moeder natuur overlaten.— Daar is geen bedrijf, waaraan zooveel risico verbonden is, als juist aan den landbouw. Werkt men tegen een vast salaris, dan ontvangt men als regel op het einde der week of der maand, het loon voor zijn werk, dat men in dien tijd gepresteerd heeft. De gouvernements-ambtenaren zijn er nog beter aan toe, worden zelfs vooruit betaald, hebben nog recht op pensioen bovendien. Hier is dus geen zweem van risico. In den handel worden met zooveel % winst boven den inkoopsprijs, de waren van de hand gedaan. Geeft men zijn geld op hypotheek of ter leen, dan vrijwaart men zich door het recht op de belaste eigendommen of door degelijke borgen voor risico, en een fatsoenlijke rente verzoet het genis van het kapitaal en stelt u gerust, dat uw geld goed belegd is. Niet zelden worden eventueel verlies of schade door assurantie gedekt, of door andere winsten goedgemaakt. Ook hier wachte men zich voor overdrijving. Iedereen weet, dat ook in handel en nijverheid door gewaagde speculatie, door faillissement, door stagnatie en malaise een achteruitgang, een ongezonde toestand kan geboren worden.

Onze kolonie zelf weet er tegenwoordig van mede te spreken. Edoch zooveel risico, zooveel teleurstelling, zooveel misrekening als bij den landbouw treft men nergens. In een jaar van wanoogst geeft niet alleen het kapitaal geen rente, maar het kapitaal dat voor zaad, voor spitten, ploegen en planten besteed is, gaat mede verloren, reddeloos verloren. Dat gebeurt niet alleen in onze kolonie, zoo iets heeft bij het landbouwbedrijf overal elders even goed plaats.

Overal in welk land ook heeft de landbouw met onnoemelijk veel teleurstelling te kampen, ja men kan zeggen, dat die moeielijkheden elders nog van veel grooteren omvang, van meer verschillenden aard zijn, dan op onze eilanden. Men laat het zoo gaarne vóórkomen, althans onwillekeurig komt men onder dien indruk, alsof alleen in onze kolonie de landbouw er zoo slecht aan toe is, dat de boer in landen, waar het veelvuldiger regent een zorgeloos bestaan heeft. In Europa evenzeer als in Amerika is het geen zeldzaamheid dat de oogst mislukt door langdurige droogte.

De ongekende droogte van verleden jaar, toen b. v. in Duitschland s[illegible]ge rivieren hun uitgedroogde beddingen vertoonden, heeft daar een schade aan den la[illegible] berokkend, die met geen duizenden guldens te benaderen is. Het is waar, zulk een droogte is daar een groote uitzondering, maar daartegenover staat, dat behalve droogte, bovendien nog te veel regen, verrotting der veldvruchten, overstroomingen, hagel en nachtvorsten, rupsen en andere schadelijke insekten of ziekten beurtelings den landbouw teisteren en bij wijlen in één dag, in een paar uren de prachtigste vooruitzichten op eens hopeloos te niet gaan. Hoe menigwerf ging in Holland, Duitschland en N. Amerika de aardappeloogst geheel verloren? Het is nu reeds bijna zeker, dat dit jaar een goed deel van den fruitoogst in Holland reddeloos verloren is, door een paar nachtvorsten.

Feuilleton.

LOSSE GREPEN

— UIT —

CURAÇAO'S VERLEDEN.

X.

Politie-verordeningen uit den ouden tijd.

7. OP HET BOUWEN VAN HUIZEN.

Bij het lezen der volgende publicatie van het jaar 1753 gelieve de welwillende lezer zich de toelichtingen, bij de publicatie in een vorig nummer gevoegd, over het bebouwen van het *Steenen Pad* in het geheugen terug te roepen. Beiden staan met elkander in verband. Beiden lichten elkander toe.

Plakkaten 1753.
No. 39.

PUBLICATIE.

De WelEd. Achtbare Heer Gouverneur I. Faesch, mitsgaders deszelfs Heeren Raden, doen mits dezen in conformiteit van de orders, van haar Ed: Groot Achtb: de Heeren Bewindhebberen van de Geoctroyeerde West Indische Comp. ter Praesidiale Kamer Amsterdam bij missive van dato 25 Juli 1752 aan Zijn Ed: Achtb: den Heere Gouverneur I. Faesch, afgevaardigd, aan allen, ende eenen iegelijken van de in- en opgezetenen dezer eilanden interdiceeren, omme van nu voortaan aan de Overzijde van de haven, aan de Noordzijde van het Waaigat, en op 't Steenen Pad, eenige nieuwe huizen te bouwen, op poene van dadelijke afbreking, noch die reeds aldaar staan, hooger op te trekken als dezelven tegenwoordig zijn, mitsgaders dat geen afbreking der voorzegde huizingen zal mogen worden gedaan, met voornemen om andere vernieuwing in plaatse te maken, bevorens de Heeren Rooimeesters daarvan behoorlijke inspectie zullen hebben genomen, zullende de contraventeurs verstoken zijn van hun recht van wederbetimmering, ende opdat aan dit verbod niet worde gecontraveniëerd, zoo qualificeeren haar Ed: Achtb: de Heeren Godfried Carel Esdré, Ingenieur ende Willem Kok als Rooimeesters, om daarop toezicht te nemen ende van alle contraventie aan haar Ed: Achtb: kennisse te geven.

Aldus gepubliceerd ende Geadverteerd in het fort Amsterdam ende in Willemstad op Curaçao den 7 Mei 1753.

POTTEY,
secret.

Menige lezer zal omtrent de juiste strekking dezer verordening op een dwaalspoor gebracht worden. De opdracht, door deze publicatie aan de Heeren ESDRE en KOK gegeven, was niet, gelijk die van ons tegenwoor BOUW-DEPARTEMENT, om toezicht te houden op het bouwen van huizen, een waarborg te hebben voor hun soliditeit, voor het nakomen en uitvoeren der ingediende plannen, het niet overschrijden van de rooilijn enz. enz, als wel het eenvoudig beletten van den bouw van huizen in de opgenoemde wijken.

Het zal de aandacht van den opmerkzamen lezer niet ontgaan zijn, dat het meest belangrijke of liever het eigenlijke stadsgedeelte de *Willemstad*, niet eens in deze publicatie genoemd wordt. Dit bewijst te meer, dat hier van een bouwverordening in bovengemelden zin geen sprake is. Hoe men in de *Willemstad* naar hartelust zijn woning vertimmeren en veranderen, naar willekeur vergrooten kon ten koste zelfs van den publieken weg, springt iederen vreemdeling bij zijn omwandeling door de oude stad terstond in het oog. De huizen, die met hun gaanderijen en balkons de gangetjes en steegjes van de Punda overhuiven, spotten met de meest primitieve bouwverordeningen, die men zich denken kan.

In den beginne werden de huizen uitsluitend binnen de vestingmuur van *Willemstad* gebouwd. Oorspronkelijk kende men geen ander stadsgedeelte. Daar was het centrum, het hart van alle politieke en comercieele belangen. Bij een onverhoedschen vijandelijken aanval bepaalde zich de verdediging van het eiland enkel tot de verdediging van het fort *Amsterdam* en van *Willemstad*. Grootere veiligheid voor lijf en leden, voor haven en goed noopte dus iederen bewoner als van zelf binnen dien ringmuur zijn woonstede te zoeken.

Evenwel sinds den inval der Franschen in 1713 had geen vijand meer een aanval op Curaçao gewaagd. Nog nimmer had het eiland zoo'n lange ongestoorde rust genoten. Doch de langdurige rust en vrede maakte zorgeloos, deed alle gevaren vergeten. Intusschen was ook de bevolking toegenomen, had de scheepvaart, de slaven- en koophandel zich uitgebreid. Vandaar dat van lieverlede ook aan de Overzijde der haven, aan de Noordzijde van het Waaigat, en aan weerszijden van het Steenen Pad (Zie ons vorig artikel) een menigte pakhuizen, magazijnen en wo-

vorsten in de laatste dagen van de maand Mei, toen de vruchtboom er reeds volop in bloesem stond. Die fruitoogst vertegenwoordigt jaarlijks een opbrengt van duizenden gulden, voor velen hun eenig inkomen. Van dit nadeel, door de hoveniers geleden, zal de exporthandel, de scheepvaart enz. weldra den gevoeligen terugslag ondervinden. In Suriname worstelt men sinds 5 á 6 jaar op de cacaoplantages, tot nu toe zonder succés, met de gevreesde krullotenziekten, waardoor vele plantages in den laatsten tijd jaarlijks even veel duizenden guldens deficit, als ze in vroeger jaren saldo boekten. Toch denkt men er in die landen volstrekt niet aan, den landbouw aan kant te zetten, toch beschouwt men de kapitalen aan de verbetering en opheffing van den landbouw ten koste gelegd, geenszins als nutteloos weggeworpen geld.

(*Wordt vervolgd.*)

De pauselijke Encycliek.

Met Pinksteren heeft de Paus een encycliek aan de Italiaansche bisschoppen gericht.

Uit de bladen, die den inhoud mededeelen, blijkt, dat het een stuk van algemeene beteekenis is.

Na een inleiding komt de Paus op de Katholieke actie. Wat nu, vraagt Hij, is de Katholieke actie?

„In algemeenen zin alles wat op de goddelijke zending der kerk betrekking heeft: prediking, werken van naastenliefde zoowel geestelijke als stoffelijke.

Maar er is nog een geheele reeks goederen, waarmee de taak der kerk niet in direct verband staat, maar die toch als vanzelf daaruit voortvloeien.

Zij behooren ook tot de elementen der christelijke beschaving.

Alles hernieuwen in Christus en met alle kracht de voordeelen der christelijke beschaving in de wereld trachten te bevorderen, overal en met alle geoorloofde middelen de anti–christelijke beschaving bestrijden, dat is eigenlijk de taak der Katholieke actie.

En zóó opgevat, is de Katholieke actie zeer bijzonder de taak der Katholieke leeken.

Steeds heeft de kerk deze hulp van haar goede zonen aanvaard, wanneer die ook, al naar de tijdsomstandigheden, verschillend van aard was. Niet alles wat in andere tijden nuttig scheen, is ook thans nog als goed en opportuun te beschouwen.

De kerk heeft gedurende de lange rij der eeuwen steeds en in alle gevallen op duidelijke wijze de bewonderenswaardige eigenschap getoond zich aan de veranderde verhoudingen aan te kunnen passen. Het viel haar niet zwaar — natuurlijk steeds hoog houdend de zuiverheid en onschendbaarheid des geloofs en der moraal, — zich te schikken in alles, wat de tijdsomstandigheden en de nieuwe behoeften der beschaving aan toevalligs en bijkomstigs met zich brachten

Zoo blijft ook de Katholieke actie steeds dezelfde, wat de leidende gedachte en het einddoel betreft, wanneer zich ook passenderwijze de uitwendige vormen en toegepaste middelen wijzigen.

De H. Vader vraagt dan zich af, welke voorwaarden vervuld moeten worden, opdat de Katholieke actie waarlijk werkzaam zal zijn.

Daarvoor heeft zij voor alles noodig mannen van karakter en katholiciteit.

En dan moet het nut van die werken, waaraan deze zich wijden, zoo in het oog springen, dat iedereen dat inziet en dat de leiders door het inzicht van dat nut tot de grootst–mogelijke werkzaamheid worden geprikkeld. En tot de allerbelangrijkste zaken, die in onzen tijd oplossing vragen, behoort het door Paus Leo XIII reeds in „Rerum Novarum” aangeduide sociale vraagstuk. Tot dit doel moeten alle Katholieke krachten zich vereenigen. Als voorbeeld, hoe dit dient te geschieden, schetst de Paus dan de opvatting en den werkkring van den Deutschen Volksverein.”

In het tweede deel der encycliek wordt de politiek als middel van actie besproken.

„De Katholieke actie moet zich doen gelden met alle practische middelen haar in de hand gegeven door den vooruitgang der sociale en economische studies, de elders gewonnen ervaring, de verhoudingen der burgerlijke samenleving, ook het openbare staatsleven.”

De actie moet zich dus van de burgerlijke rechten bedienen, die de huidige staatsinrichting aan allen, ook aan de Katholieken toestaat. Die rechten zijn van verschillenden aard. Zij staan zelfs toe, onmiddellijk aan het politieke leven des lands deel te nemen door middel van de Volksvertegenwoordiging in het Parlement.

„Zwaar wegende redenen raden Ons af — vervolgt de H. Vader — af te wijken van de regelen, door onze voorgangers Pius IX en Leo XIII zaliger gedachtenis gesteld, volgens welke in Italië het deelnemen der Katholieken aan verkiezingen voor het Parlement is verboden.

„Slechts even zwaar wegende andere redenen, die het hoogste belang der samenleving in het oog houden, dat tot elken prijs moet worden gehandhaafd, kunnen oorzaak zijn, dat in bijzondere gevallen van dezen regel wordt gedispenseerd, voornamelijk wanneer gij, Eerwaardige Broeders, van de besliste noodzakelijkheid voor 't heil der zielen overtuigd zijt. Nu echter sluit de mogelijkheid van deze onze welwillende toestemming in, dat alle Katholieken zich op verstandige, ernstige wijze tot het politieke leven voorbereiden, totdat zij worden geroepen om daaraan deel te nemen.”

Daarvoor dienen kiesvereenigingen te worden opgericht. Degenen, die een ambt bekleeden, moeten dat doen volgens de beginselen, die hun als Katholiek zijn ingeprent en zoodoende zoowel het sociale en economische welzijn voor het vaderland bevorderen als de hoogste belangen der kerk.

Vervolgens beveelt de Paus nog andere werken aan, die kunnen dienen om het welzijn van land en volk te bevorderen en tevens om de Christelijke beschaving te doen bloeien.

Dan volgt een bespreking van de verhouding der Katholieke actie tot de geestelijke overheid.

„De actie is ondenkbaar zonder de leiding en den raad der kerkelijke overheid, maar aan de individuen moet de zedelijke vrijheid worden toegestaan, omdat zij zelf de verantwoordelijkheid dragen van hun arbeid.

„De priester moet de stoffelijke belangen des volks behartigen, maar mag daarbij de gewichtige belangen van de ziel niet verwaarloozen. Hij moet staan boven de partijen en alles nalaten wat den eerbied voor zijn ambt zou kunnen verminderen. Alvorens hij zich dus wijdt aan het politieke en economische leven moet hij rijpelijk overwegen of zijn werk vrij is van gevaar en groot nut kan hebben.

„En dan moge hij door werkzame propaganda in woord en geschrift, ook door onmiddellijken mede–arbeid, medewerken, om binnen de grenzen der gerechtigheid en liefde de toestanden des volks te verheffen.

„Hij bevordere de instellingen die daartoe leiden, vooral degene welke tot doel hebben het verwoestende indringen van het socialisme te verhinderen en dus het volk trachten te redden zoowel van economische, als van moreele en godsdienstige ellende.”

Gedwongen Winkelnering op Rincón.

[BONAIRE.]

Door vriendelijke bemiddeling ontvingen wij van den eigenaar van de besproken plantage en tienda eenige aanmerkingen over ons artikel van eenige weken geleden.

1. Het is niet waar, dat op die plantage zeer veel volk werkt, dan alleen in den plant- of oogsttijd. Hoogstens 3 á 4 man vinden er op gewone tijden werk.

2. Het volk weet, dat het houtskool *alleen* tegen provisie kan ingewisseld krijgen, niet tegen geld. Dat is de afspraak. Want de eigenaar heeft geen verplichting of behoefte, om houtskool te laten branden. Hij heeft zelfs een voorraad van bijna 3000 zakken in deposito.

3. Hij betaalt zonder uitzondering dividivi altijd tegen contant geld, nooit in ruil voor winkelwaar, tenzij aan diegenen, die het verlangen.

4. Hij heeft onder de bevolking van Rincon meer dan 12000 gld. uitstaan aan geleend geld en onbetaalde rekeningen, waarvan hij weinig hoop heeft nog een cent te ontvangen.

5. De eigenaar had niet verwacht van weinig menschlievendheid of onrechtvaardigheid beschuldigd te worden. Hij had zelfs meer dankbaarheid verwacht, omdat hij zelf nu 4 á 5 jaar geleden bij een felle droogte en groote armoede op Rincon, de hulp van vermogende vrienden en kooplieden op Curaçao, voor deze arme bevolking heeft ingeroepen. Op Curaçao werd toen maïs, meel, suiker en koffie aangekocht. Bij goedgunstige beschikking van Gouverneur Barge werd hiervan vrijstelling van de belasting van invoerrechten verleend en gedurende 5 á 6 weken lang dit voedsel zonder onderscheid van persoon uitgedeeld.

6. Tegen het stuk van de *Amigoe* kan de eigenaar van die plantage en tienda een ander stuk tegenoverstellen, namelijk een lijst van 80 tot 100 handteekeningen van personen, die verklaren *met geld* en niet met winkelwaren te zijn uitbetaald.

Nota der Redactie. — Het verheugt ons uit bovenstaande punten te mogen opmaken, dat de eigenaar in quaestie gedwongen winkelnering ook als iets heel leelijks beschouwt, waarvan hij de verantwoordelijkheid niet wil dragen en waaraan hij zich in 't vervolg niet meer zal schuldig maken.

Hiermede is ons doel bereikt. Wij willen niet meer gelijk hebben dan noodig is.

Wij zouden anders nog wel het een ander op de zes bovenstaande punten kunnen afdingen.

---

ningen verrezen, hetgeen wel is waar in het belang van den handel, „de zenuw van het eiland,” doch in tijden van oorlog niet anders dan gevaarlijk kon zijn. Het komt mij niet onwaarschijnlijk voor, dat het Bestuur die uitbreiding der stad oogluikend en stilzwijgend heeft toegelaten. Maar opeens maakte het bovenstaande plakkaat van 1753 hieraan een einde.

De tijdsomstandigheden in aanmerking genomen, valt het niet te loochenen, dat deze maatregel deugdelijk gemotiveerd was. De Europeesche oorlog, in 1740 bij den dood van Karel VI, keizer van Duitschland uitgebroken, waarin ook de Nederlandsche provinciën dreigden betrokken te worden, maakte de vrees voor het verlies harer koloniën wel begrijpelijk. Voor het behoud van Curaçao was het dringend noodzakelijk, dat het in beteren staat van verdediging gebracht werd. (Pl. 1741, N°. 44). Met dat doel werden door de W. I. Compagnie in 1741 de beide ingenieurs Godfried Carel Esdré en Gustaaf Schrijver hierheen gezonden. (Pl. 1741, N° 18 en 19). In 1744 (Pl. N°. 24) werd hun nog een derde ingenieur Jacob Ribbius toegevoegd. Terstond werd met het herstel en den bouw der fortificatiën begonnen. Allereerst rondom Willemstad. Later ook aan de buitenbaaien. Als bouwmeester en aannemer van het fort aan de Piscadera'sbaai wordt Willem Kok genoemd, dezelfde die met Esdré in de besproken als Rooimeester voorkomt. (Pl. 1744, N°. 57). Godfried C. Esdré werd in 1754 bovendien nog beëedigd als lid van den Raad, en daar hij tegelijk tot kapitein van de militie was bevorderd, werd hem als derde in rang vergund in den Raad zitting te nemen.

Pieter Kier was de aannemer van het fort aan de St. Michielsbaai. (Pl. 1744, n°. 84).

Alle inwoners werden tot levering van de noodige werkslaven verplicht. Aan de forten in de stad werden er 360 koppen aan het werk gezet, die in 6 ploegen van 60 man verdeeld, om de beurt ieder 14 dagen moesten arbeiden tot het werk voltooid was, op poene van 2 realen daags voor het niet leveren van elken slaaf. (Pl. 1642, N°. 27, 38: Pl. 1741, n°. 41.)

Doch het werk ondervond veel vertraging en tegenkanting. De steenen voor den bouw der forten aangevoerd, werden des nachts weggestolen en aan opkoopers verkocht, zoodat een schildwacht bij fort Schrikkenburg aan het Waaigat geplaatst werd, die last had zoo noodig met scherp op de dieven te schieten. De opkoopers werden met 200' pes. boete gestraft. Ook de werkslaven werden niet meer geregeld geleverd. (Pl. 1744, n°. 6, 8, 20, 22, 49; 1747, n°. 103)

Achtereenvolgens werd ook met den bouw van de forten aan de St. Michaels-en Piscadera-baai (Pl. 1744 n°. 48), in 1750 met het fort Beekenburg bij Caracasbaai begonnen. (Pl. 1750, N°. 32.) Maar ook deze werken vorderden al even slecht door het gebrek aan medewerking van de zijden der planters (Pl. 1748, N°. 6, 7, 8; Pl. 1750, N°. 34). In nog grootere zorgeloosheid verviel men, toen den 18^{e}. October 1748 te Aken de vrede tusschen de mogendheden geteekend en daarmede voorshands het gevaar voor een vijandelijken inval geweken was.

Zeer aannemelijk komt het mij voor, dat de ongunstige rapporten door Gouverneur en Raden bij de Bewindhebbers der W. I. C. ingediend over het slecht vorderen van den bouw der fortificaties, de Hoogmogende Heeren in Holland (misschien op aanraden van het Curaçaosch bestuur) tot den maatregel van de bewuste publicatie gebracht hebben. Nog waarschijnlijker wordt deze opvatting, in verband met een publ. van 1744, N°. 88. Daaruit schijnt werkelijk te blijken, dat de bouw van woonhuizen de voornaamste reden was, die timmerlieden en metselaars telkens het herstel der defensiewerken deed onderbreken. Daarom werden allen nog eens opnieuw tot spoed aangemaand en alle timmerlieden en metselaars verboden, blanken zoowel als vrijen en slaven, voortaan geen ander werk meer aan te nemen of te bearbeiden of te contracteeren, op poene van 100 pes. voor de blanke ambachtslieden en voor de meesters der ambachtsslaven; voor de vrije negers op poene van arbitrale correctie, tenzij het absoluut vaststond, dat er een voldoend aantal slaven voorhanden was aan de forten. Voegt men hierbij, dat bij een plotselinge landing van den vijand, de talrijke huizen *buiten* Willemstad eensdeels een groot gevaar opleverden voor de bewoners, wier bezittingen onmiddellijk aan plundering en brandstichting stonden blootgesteld, anderdeels de verdediging van het fort Amsterdam ten zeerste bemoeilijkten, daar de vijand bij zijn oprukken naar de stad door de talrijke huizen op zijn weg telkens de schoonste gelegenheid vond, zijn troepen verdekt op te stellen.

Ook is het zeer goed mogelijk, dat Gouverneur en Raden zulk een ingrijpende maatregel als van de hier besproken public. niet hebben aangedurfd. In dit geval is verklaard, waarom het besluit door de Hoogmogende Bewindhebbers van de West–Indische Compagnie werd uitgevaardigd.

Van den anderen kant was de vrede van Aken geen reden, om dit besluit in te houden, daar men altijd op een aanval moest voorbereid zijn, en het gevaar inderdaad opnieuw te duchten was, nu Engeland in vollen vrede voortging onzen handel afbreuk te doen, de scheepvaart te belemmeren, en onze schepen in de Curaçaosche wateren voor goeden prijs te verklaren. (Pl. 1750, N°s. 1, 36, en 52; Pl. 1751, N°s. 5 en 76; Pl. 1752, N°s. 40, 58, 97 — 99 en 121, enz.)

R. E.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Vormreis.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. Baars is verleden Zondag van zijne vormreis op Aruba teruggekeerd. Verleden Woensdag diende Z. D. H. het Vormsel toe in de parochie van Santa Rosa en Donderdag in die van Montaña di Rey.

Benoeming.

Bij beschikking van den Minister van Koloniën van 27 Juni 1905, n°. 36, is de heer W. Versluys, gewezen adjunct-houtvester der tweede klasse bij het boschwezen in Nederl.-Indië, gesteld ter beschikking van den Gouverneur van Curaçao, om, na aankomst aldaar, te worden benoemd tot tijdelijk landbouwkundige in die kolonie.

Maatschappij tot Exploitatie van den Curaçaoschen Haven- en Brugdienst.

In de algemeene vergadering van aandeelhouders zijn de balans en de winst- en verliesrekening goedgekeurd en is het dividend over het afgeloopen jaar vastgesteld op 5%, evenals het vorige jaar.

Koloniaal Museum te Haarlem.

Aan het jaarverslag over 1904 van het *Kol. Museum* ontleenen wij, dat dit jaar bijzonder rijk was aan aanwinsten. Uit een wetenschappelijk en practisch oogpunt waren o. a. van beteekenis de zendingen van Mevr. J. van Grol–Meijers, enz. Mevr. van Grol-Meijers, echtgenoote van den gezaghebber van St. Eustatius, heeft het geheele jaar voor het museum herbarium–materiaal verzameld van de wilde gewassen, cultuurplanten en sierbloemen en zij heeft dit gedaan met buitengewone zorg en nauwkeurigheid, waardoor wij een belangrijke collectie zijn rijker geworden. Dit materiaal geeft een goed overzicht van de flora op de bovenwindsche eilanden; elke plant, op enkele uitzondering na, draagt een inlandschen naam. Wat van de planten niet gedroogd kan worden, werd op spiritus bewaard, waardoor de gezonden takken, vruchten, zaden en bloemen in zoodanigen staat hier zijn gearriveerd, dat zij zeer voldoend materiaal ter determinatie leveren. Aan deze collectie is een afzonderlijke kast gegeven met opschrift: *Ned. West-Indische Studie-collectie.* Behalve dit zond Mevr. van Grol nog honig en ricinus-olie, op het eiland gewonnen, beiden van goede kwaliteit.

Op het gebied van vezelstoffen kwamen in: Nieuwe katoensoorten op het eiland St. Eustatius geteeld door den Gezaghebber, den Heer J. van Grol.

Op ethnographisch gebied kwam niet veel in.

Door bemiddeling van „Boeatan" in den Haag ontving het Museum van den Gouverneur van Curaçao een vischfuik ten geschenke.

Landbouw.

Naar aanleiding van het bericht, dat er een landbouwkundige benoemd is voor onze Kolonie, deelen wij eene bijzonderheid mede, die niet aan iedereen bekend is, nl. dat ook het Jongensweeshuis te Santa Rosa zijn landbouwkundige bezit in den persoon van den Eerw. Pater J. B. Soleri, Salesiaan. Deze is in het bezit van een diploma van landbouwkundige van de Koninklijke Academie van landbouw te Turijn.

Dit zou voor de Curaçaosche Maatschappij van Landbouw enz. eene prachtige gelegenheid kunnen zijn, om een proeftuin aan te leggen in de nabijheid van het Weeshuis. Die proeftuin, waarvoor zeer geschikte terreinen aanwezig zijn, zou onder voortdurend toezicht van een landbouwkundige kunnen staan, terwijl het Weeshuis de noodige werkkrachten zou kunnen verschaffen.

¿Está el Niño Muy Delgado?

¿Sí? Pues de algún defecto adolece su alimento. Los niños sanos están rollizos; sólo los enfermos están delgados. ¿Está Ud. seguro de que se le da buen alimento? Los niños tienen que crecer; crecerán inevitablemente si se les alimenta de la manera debida. Quizás se ha cometido algún error, y, como resultado, la digestión es débil. En tal caso, no hartéis al niño de medicinas; obedeced los dictados del sentido común, y ayudad un poco á la naturaleza. La manera de hacer esto es agregar media cucharadita de la

Emulsión de Scott

al alimento del niño tres ó cuatro veces al día. Desde el primer día se notará el adelanto. Parece normalizar la digestión y poner al niño otra vez en condiciones sanas para crecer. Si el niño está lactando y no mejora, la madre deberá tomar la Emulsión. Surtirá un buen efecto tanto en la madre como en el niño. Veinticinco años de experiencia lo comprueban.

SCOTT & BOWNE, Químicos, New York.

De venta en las Boticas.

Mírese con sospecha todo frasco que carezca del envoltorio sobre el cual va egada la etiqueta del pescador llevando sobre los hombros un gran bacalao.

Het idee is, dunkt ons, waard om overwogen te worden.

Ontvangen.

In dank ontvingen wij van het Gouvernement: Ontwerp-Verordening regelende het Onderwijs in de Kolonie Curaçao met uitgebreide memorie van toelichting.

Alweer een zeer gewichtig ontwerp, waaraan de Raad zijne krachten zal moeten besteden. De Ontwerp-Verordening eener Inkomstenbelasting en die regelende het Onderwijs, men kan zich nauwelijks twee gewichtiger ontwerpen denken! Zal de uitgebreidheid der eene niet aan de kalme behandeling der andere schaden? Wij hopen van niet, ofschoon wij bij den spoed, waarop de Heer de Joncheere aandringt wij ons wel eenigszins beducht maken.

Het ontwerp is nog te kort in ons bezit, om er een eindoordeel over te vellen. Er is zeker rekening gehouden met sommige bezwaren van het Bijzonder Onderwijs. De subsidie wordt wel is waar eenigzins verhoogd; maar van den anderen kant worden er voorwaarden aan verbonden, die weer nieuwe bezwaren scheppen. Er wordt echter ook weder aan den Gouverneur menig middel aan de hand gegeven, om met die bezwaren rekening te houden en ze te ondervangen. Men vergete toch niet, dat de Staat, het Bestuur, niet een *weldaad* doet met het onderwijs te subsidieeren; dat is een *plicht*, die herhaaldelijk in de Nederl. Kamer erkend is. Het Bijzonder Onderwijs echter bewijst de Regeering eene *weldaad* met onderwijs te geven, vooral in de Buitendistricten. Elke poging dus die er gedaan wordt, om onderwijs te geven, moest het Bestuur weten te waardeeren, en aanmoedigen; dat zou vrij wat verstandiger zijn, dan bezwaren scheppen, die natuurlijk de uitbreiding van het onderwijs belemmeren moeten.

Havennieuws.

De *Christiansted* kent geen rust. Woensdag-avond naar La Vela de Coro vertrokken, was hij Donderdagnamiddag weer hier terug.

***

Verleden Zondag kwam hier binnen de Noorsche boot *Falkniss*, die tusschen Chichiriviche en Puerto-Cabello op de kust van Venezuela heeft vastgezeten. Zij werd vergezeld van de Amerikaansche *tugboat Merritt*, die haar losgemaakt heeft. Verleden Woensdagavond zijn zij beide naar New-York vertrokken. De *Merritt* had de *Falkniss* op sleeptouw.

Attentie.

Gaarne verwijzen wij onze lezers naar achterstaande advertentie van den nieuwen practizijn J. L. C. Monsanto.

ZEerw. Pastoor F. Helling.

Het zal velen onzer lezers aangenaam zijn te vernemen, dat de Zeer Eerw. P. F. Helling, oud-pastoor van St. Anna en laatstelijk te Montaña di Rey, den 26ᵉ. Juli jl. te Amsterdam is scheep gegaan, om naar zijne parochie terug te keeren. Z. Eerw. zal vergezeld zijn van twee Eerw. Zusters, bestemd voor de ziekenverpleging in het St. Elisabeths-Gasthuis. Dit Gesticht zal zeker versterking van personeel goed kunnen gebruiken, vooral als de monumentale bouw eens klaar is, waarmede men eenige weken geleden begonnen is en die belooft een waar sieraad te worden onzer stad.

Koloniale Raad.

Zitting van den Kol. Raad. Woensdag 26 Juli, 's avonds te half acht. Aanwezig waren alle leden behalve de heer J. P. E. Gaerste, die kennis had gegeven, verhinderd te zijn.

De notulen werden gelezen door den nieuwen Griffier van den Raad J. F. Haaijen. Deze lezing was er eene met hindernissen. De muziek in het Park Wilhelmina overstemde de lezing en tot overmaat van ramp ging ook het electrisch licht uit. Gelukkig duurde die Egyptysche duisternis slechts eenige oogenblikken.

De Voorzitter gaf daarna lezing der ingekomen stukken:

1°. Eervolle ontheffing van de betrekking van waarn. Gouvernements-Secretaris en dito Griffier van den Raad van Mr. C. S. Gorsira en definitieve benoeming als zoodanig J. F. Haaijen.

2°. *a.* Ontwerp-Verordening, waarbij de door den Raad 20 Februari 1904 aangenomen inkomsten-belasting wordt ingetrokken.

b. Ontwerp-Verordening eener nieuwe Inkomsten-belasting, enz.

c. Benoeming van den Heer P. de Joncheere, gecommitteerde der Regeering tot gemachtigde van den Gouverneur ten einde bovengenoemde Ontwerpen toe te lichten.

3. *a.* Ontwerp-Verordening, regelende het Onderwijs in de Kolonie Curaçao.

b. Benoeming van den Heer C. Statius Muller, Administrateur van Financiën en lid der Schoolcommissie tot gemachtigde van den Gouverneur, om genoemd ontwerp toe te lichten.

4°. Ontwerp-verordening tot wijziging van de artt. 16—19 der Verordening „houdende herziening der bepalingen voor de oprichting van Kamers van Koophandel en Nijverheid in de Kolonie Curaçao." (P. B. van 1905.)

De Voorzitter stelt vóór het eerste der twee Ontwerpen betrekking hebbend op de Inkomsten-belasting naar de afdeelingen te verwijzen. De Heer Mr. C. Henriquez betuigt daarmede, gezien het gewicht der zaak, zijne instemming. Daar niemand het tegendeel verlangde werd dienovereenkomstig besloten.

Als natuurlijk gevolg van dit besluit moest nu ook het tweede ontwerp naar de afdeelingen.

De Voorzitter deelde den Heer P. de Joncheere deze besluiten mede, hem belovende, zoo deze zaak weer in den raad behandeld zou worden, hij niet zou nalaten den Heer Gemachtigde daarvan kennis te geven. Op de vraag des Voorzitters, of de Heer de Joncheere ook eenige mededeeling te doen had, antwoordde deze, dat hij gehoopt had, dat de Raad reeds aanstonds tot behandeling zou overgaan, te meer daar er in de wet slechts technische wijzigingen zijn aangebracht en op bijna alle punten aan de verlangens van den Raad is toegegeven. ZEd. vroeg de afdeelingen van den raad, een weinig spoed te willen maken met het uitbrengen van een Voorloopig Verslag. Zijne taak toch is zeer omvangrijk en moet voor 1 Nov. volbracht zijn. Dit uitstel van behandeling noodzaakt hem zijne reis naar de Bovenwindsche eilanden eene maand uit te stellen. Hij zal het dus zeer apprecieeren, zoo de Raad, zooveel mogelijk spoed maakt. De Voorzitter zal trachten, voor zoover dit van hem afhangt, aan den wensch des Heeren de Joncheere te voldoen en vertrouwt, dat de Raad evenzoo gezind is. Na den dank des Voorzitters te hebben ontvangen, verlaat de Heer de Joncheere de Vergadering.

Nu kwam aan de orde de Onderwijs-verordening. Ook deze werd naar de afdeelingen verwezen en de Heer C. Statius Muller zal zich de moeite moeten getroosten, om nogmaals te verschijnen, als dit ontwerp in publieke behandeling komt.

De ontwerp-verordening tot wijziging van de artt. 16—19 der verordening „houdende herziening der bepalingen voor de oprichting der Kamers van Koophandel en Nijverheid in de Kolonie Curaçao," werd onmiddellijk in behandeling genomen en zonder discussie aangenomen.

Daar niemand der leden nog het woord verlangde, sloot de Voorzitter de Vergadering, die door een talrijk publiek werd bijgewoond.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Op Donderdag 13 Juli jl. werd op verzoek van den Heer Krijt, Vertegenwoordiger van het Alg. Ned. Verbond op Bonaire door den Heer Tours, Luitenant ter zee 2ᵉ klasse aan boord van H. M. *Kortenaer* voor de leden van het Verbond en belangstellenden aldaar eene voordracht met lichtbeelden gehouden.

Vele dames en heeren hadden aan de uitnoodiging daartoe gevolg gegeven. De Heer Krijt opende de bijeenkomst met een korte toespraak, daarna het woord gevende aan den Heer Tours, die op de ons bekende onderhoudende wijze veel mooispi te genieten gaf en tal van fraaie lichtbeelden vertoonde uit Holland, Nederlandsch-Indië, onze eigene kolonie en ook van Havana.

Het was reeds bij elven, toen de Heer Krijt in welgekozen woorden den Heer Tours dank zegde voor den genotvollen avond door ZWEG. den aanwezigen geschonken. De Heer Tours heeft recht op aller dankbaarheid en op die van het Verbond, waaraan hij weder een grooten dienst heeft bewezen.

**

Wij vernemen, dat ook de twee de begunstigde van het Alg. Ned. Verbond, de jongeling VEERIS, zich gereed maakt via Hamburg naar Holland te vertrekken per Duitsche boot, die 2 Aug. a. s. onze haven verlaat.

* * *

Den 1ste Aug. zal het Curaçao-nummer van *Neerlandia*, orgaan van het Alg. Ned. Verbond, verschijnen. Met verlangen zien wij de komst van dat nummer te gemoet.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking:

1°. is aan den Heer N. H. HENRIQUEZ, plaatsvervangend Kantonrechter op het eiland St. Eustatius, op zijn verzoek, eervol ontslag als zoodanig verleend.

Leger.

Dezen morgen arriveerde met de Holl. Boot de 1ste Luitenant der Inf. BRUSSE met een detachement van 9 man suppletie-troepen.

H. Ms. Kortenaer.

De Directeur Gen. der posterijen in Nederland maakt bekend, dat tot 15 Aug. de brieven, bestemd voor dien oorlogsbodem, zullen worden verzonden naar Paramaribo. Na dien datum echter weer naar Curaçao. Waaruit wij mogen besluiten, dat de *Kortenaer* in de tweede helft van Augustus weer hier zal zijn.

Ministerie.

Er is in Holland nog altijd geen nieuw ministerie. Het Ministerie-*Kuyper* blijft nog tot September a. s. in functie. Wat dan?

De *Standaard* meldt, dat reeds zes gekozen kamerleden aan Dr. KUYPER hun zetel hebben aangeboden. Naar echter het *Handelsblad* verneemt, is Dr. KUIJPER na zijn aftreden als Minister beslist voornemens vier jaren zich geheel terug te trekken en rust te nemen. „Ik ga wat reizen en wat leeren", aldus heeft de premier zich uitgedrukt, „en na vier jaren zullen „we verder zien."

De „Hertog Hendrik."

Uit Soerabaya zijn schepen met materiaal naar de straat van Sandjai gezonden, ten einde te trachten het pantserschip „*Hertog Hendrik*" te lichten, dat op reis naar Boni op een rif is geloopen.

Verjaardag Koningin-Moeder.

Woensdag aanstaande zal de verjaardag der geëerbiedigde Koningin-Moeder op de gebruikelijke wijze gevierd worden, d. i. 's morgens en 's avonds kanonschot,— om 7,30 v. m. parade vóór het Stadhuis,—'s avonds om 7,30 muziekuitvoering in het paviljoen Wilhelmina aan den Waterkant der Overzijde.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Martina Cililia, Jacobo B. D. Henriquez, Abilardo Henriquez, Cordilia LampHers, Rimon Morales, Alejandro de Pool, G. A. Pinedo P. (aang), Luisa R. de Raven, (aang.) en Pedro B. Walter.

Niet voor verzending vatbaar een drukwerk geadreseerd: Sta. Rose Curiel, Pte.

* * *

In het verkeer met België is de verzending per post verboden van tegen verlaagd tarief toegelaten stukken (briefkaarten enz), welke aan de buitenzijde voorzien zijn van fac-similé's van postzegels, zelfs al kunnen deze niet met echte verward worden.

Naar Nederland en Frankrijk mogen niet worden verzonden prentbriefkaarten, voorzien van oplegsels van mica, gestampt glas of dergelijke zelfstandigheden.

Artesische putten?

Er is op het oogenblik een Amerikaan op Curaçao, die veel enthusiasme verwekt. Hij wil probeeren, wat nog nooit geprobeerd is, nl. artesische putten te boren. Hij moet reeds wonderen gedaan hebben in Algiers, op Ceylon en andere plaatsen; hij moet in Port-Arthur geweest zijn, waar hij kanonnen heeft opgesteld voor de *Russen;* maar van den anderen kant heeft hij weer een nieuw kanon uitgevonden, waarmede de Japanners de Russen geweldige nederlagen hebben toegebracht. Dat klopt niet te best met Port-Arthur, maar weg met die kleinigheden! Hij heeft aan Pres. Castro gewichtige diensten bewezen als vesting-ingenieur en de verdediging van La Guayra en Pto. Cabello zal hij modern maken.

Tot ongeloofelijke diepten heeft hij artesische putten geboord, nu weer in een anderen hoek der wereld, nl. in Californië, putten van 2000 à 6000 voet. Zelfs moet hij een diepte bereikt hebben, waar zijn boormachine door de hitte versmolt!!!

Deze man is hier om Curaçao gelukkig te maken met artesische putten. Gelukkig, dat het ons geen geld kost; alleen als hij goed water levert, moet men hem zijne kosten vergoeden. Dat is nog al geruststellend. Anders zouden wij niet graag onze hollandsche guldens in zoo'n Amerikaansche buis steken.

Verlaging van invoerrechten.

Bij decreet van 14 Juni jl. is door Gral. Reyes, President van Colombia, bepaald, dat de tarwemeel, gerstekoren, tarwekoren, rijst en reuzel langs de havens van Cartagena, Barranquilla en Cúcuta mogen ingevoerd worden met 50% vermindering van rechten, totdat er anders beschikt worde, om zoodoende sommige departementen, die vreeselijk door de droogte geleden hebben, ter hulp te komen.

't Is dus niet alleen op Curaçao droog!

✠ Dr. Juan Pablo Rojas Paúl.

Uit Caracas heeft ons het bericht bereikt, dat de oud-president van Venezuela, Dr. JUAN PABLO ROJAS PAÚL, aldaar het tijdelijke met het eeuwige heeft verwisseld. Venezuela heeft onder zijn bestuur gelukkige dagen gekend, zoodat zijn aandenken aldaar in zegening zijn zal. Ook Curaçao, waar de overledene lange jaren verbleef, verbannen door Gral. Crespo, zal men met dankbaarheid zijne werken van liefdadigheid gedenken. Hij ruste in vrede!

Onze Financien.

Het laatste nummer van de *Cur. Courant* bracht ons weer een overzicht der financiën onzer Kolonie gedurende de maand Juni en de eerste helft van het jaar 1905

De *raming* der belastingen (uiterst voorzichtig gemaakt) was............	f. 152.000.
De *opbrengst*..........................	„ 151.298.57
De laatste bleef dus onder de raming met..........................	f. 701.43
De andere middelen der kolonie brachten op......................	f. 62.845.89½
Zij waren geraamd op..........	„ 51.221.85
Hier is is dus voor 6 maanden een surplus van..............	f. 11.624.04½

Dit is zeker een te mooi sommetje om 't te versmaden; maar niet mooi genoeg voor zes maanden, en zeker niet mooi genoeg om het *Koloniaal Weekblad*, Orgaan van Oost en West, bijna elke week geregeld te doen uitroepen: „Men gaat vooruit; zie maar eens de opbrengst der belastingen enz!" Een feit is het, dat de belastingen in de laatste maanden van dit halfjaar, geregeld onder de raming bleven. Met de andere inkomsten was er in de eerste *twee* maanden een surplus van f 20.000. Maar dat is nu na de eerste zes maanden reeds geslonken tot f 11.624.04½. Dat is geen vooruitgang. Integendeel.

Intusschen constateeren wij met genoegen uit het laatste nummer van 't *Kol. Weekbl.* deze woorden: Zonder water is geen landbouw mogelijk!

Aha! Eindelijk!

Correspondentie.

Wij ontvingen van den Heer J. L. C. M. een ingezonden stuk. 't Spijt ons, dat ons in dit nummer de plaats ontbreekt om het op te nemen.

Advertentien.

OP 26 Juli overleed te Caracas onze geliefde broeder en behuwdbroeder, de Heer

EMILIO B. SCHEIDELAAR

in den ouderdom van 40 jaren.

JEANNETTE SCHEIDELAAR.

J. S. SCHEIDELAAR.

Eenige kennisgeving.

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller o frece de nueve sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:

De 8 A. M.—4 P. M.

ONDERGETEEKENDE biedt hierbij het publiek zijne diensten aan en maakt tevens bekend dat zijn kantoor gevestigd is in de Willemstad, Heerenstraat (boven het pakhuis *El Aguila de Oro.*)

J. L. C. MONSANTO.

Praktizijn.

J. S. Scheidelaar.

Breedestraat – Overzijde

heeft per laatste Holl: boot ontvangen: loodwit in olie in blikken van 20, 10 en 5 ℔. Zinkwit in olie in blikken van 25,12½ en 6¼ ℔. Holl. lijnolie (snel drogend) spaansch groen (droog en in olie), friesch, Parijs, en chromaatgroen en alle andere 1ste qualiteit verfwaren, boekjes goud, zeilgaren (2 en 3 draads voor netten) vlaggelijn.

STEEDS VOORHANDEN:

Plaatijzer van verschillende dikte, zinkenbladen, dikke vellen blik, banca-tin, kopersoldeer, klinknagels, mokers, keggen, kop: regenbakskranen, vertinde compositiebuizen, vijlen en andere ijzerwaren, koperen en ijzeren gewichten, maten voor natte en droge waren, Soliede petroleumtoestellen, lampenkatoen, Cooymanslikeur en -Elixers, zwarte thee, Eau-de-Cologne in halve fl: en prima cocoszeep van Boldoot, Holl. flanel, Wierook, Schrijf papier en enveloppen, bloemenpapier Schoolschriften, gemalen potlood, etc.

Curaçao, 22 Juli 1905.

SEMIA

—DI—

COSECHA

1905

Maisji Pichibé, Sta. Martha, Cabez grandi na ocho placa pa cana.

Maisji Doura, Kaffir blancoe na oen real pa cana di bende ne coenucoe *Ascencion*, cerca

MERI HOIJER na coenucoe *Sta. Rosa*,
PEDRO MANUEL „ „ *Marchéna*,
SR. V. D. MEULEN „ „ *Ceroe Quinta*

N. B.—E semianan aki ta crioljo di e nan koe tabata premiá anja pasá na *Exposicion Colonial* coe MEDALI DI PLATA DORÁ.

Curaçao, 9 di Juli 1905.

Cornelis Manuel.

Fitó di coenucoe *Ascencion.*

LA DICHA EN EL HGAOR.

Elixir de Capuchino,

PREPARADO POR

H. SUELS,

Miembro de la Facultad Médica de los EE. UU. de Venezuela,
Premiado con medalla de oro en la Exposición Industrial de Valencia, (Carabobo) 1901 y Universal de St. Luis, EE. UU. de América 1904.

Para la completa curación de:

La anemia, abatimiento, vértigos, languidez, palpitaciones, color pálido, extenuación, empobrecimiento de la sangre, etc, etc. etc.

Agentes en Curazao,

DE LANNOY & Ca.

OTRABANDA,

BOTICA CENTRAL.

SIGAREN.

DE FIRMA

Ph. de Ruiter en Zoon

— TE —

CULEMBORG— (Holland)

wenscht in contact te komen met soliede afnemers voor de leverantie van twee in West-Indië reeds zeer in trek zijnde merken.

Levering franco aan boord Amsterdam. Betaling contant. Een proefzending 200 stuks in blikverpakking (twee merken) wordt franco per post gezonden na ontvangst van een postwissel van vijf gulden.

LONGMAN & MARTINEZ

NEW YORK, U. S. A.

De Venta Por Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

DE ECHTE CURAÇAO-LIKEUR

GEDISTILLEERD DOOR

JOUBERT & Co.

van uitgezochte, versche *Curaçaosche* Oranjeschillen. Bekroond met 1sten Prijs, de Zilveren medaille, op de Koloniale Tentoonstelling, Mei 1904

Te verkrijgen in de Botica Nacional Otrabanda.

GRAFMONUMENTEN, GRAFZERKEN,

in MARMER, Belgisch, Beiersch en Zweedsche GRANIET.

Groote Voorraad. — Billijke Prijzen.

PHOTO'S TER INZAGE.

Steenhouwerij Marmerwerken

H. A. HUWENS,

Oude varkensmarkt — Doddendaal.
Nijmegen. Holland.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO.